

«Եվրասիական տնտեսական
միության մասին» պայմանագրի

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

**Ապրանքների արտահանման ու ներմուծման, աշխատանքների կատարման,
ծառայությունների մատուցման ժամանակ անուղղակի հարկերի գանձման
կարգի եւ դրանց վճարման նկատմամբ հսկողության մեխանիզմի մասին**

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն Արձանագրությունը մշակված է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի 71–րդ եւ 72–րդ հոդվածների համաձայն: Սույնով սահմանվում են ապրանքների արտահանման ու ներմուծման, աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման ժամանակ անուղղակի հարկերի գանձման կարգը եւ դրանց վճարման նկատմամբ հսկողության մեխանիզմը:

2. Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետեւյալ իմաստը՝

«աուդիտորական ծառայություններ»՝ հաշվապահական հաշվառման, հարկային եւ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ անցկացնելու ծառայություններ.

«հաշվապահական ծառայություններ»՝ հաշվապահական հաշվառումը կազմակերպելու, վարելու, վերականգնելու, հարկային, ֆինանսական ու հաշվապահական հաշվետվություններ կազմելու եւ (կամ) ներկայացնելու ծառայություններ.

«շարժական գույք»՝ իրեր, որոնք չեն դասվում անշարժ գույքի, տրանսպորտային միջոցների շարքին.

«դիզայներական ծառայություններ»՝ գեղարվեստական ձեւվածքների, արտադրատեսակների արտաքին ձեւի, շենքերի ճակատամասերի, սենքերի ինտերիերների նախագծման ծառայություններ, գեղարվեստական նախագծում.

«ապրանքների ներմուծում»՝ հարկ վճարողների (վճարողների) կողմից անդամ պետության տարածքից ապրանքների ներսւբերում այլ անդամ պետության տարածք.

«ինժինիրինգային ծառայություններ»՝ ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) արտադրության (կատարման, մատուցման) եւ իրացման գործընթացի նախապատրաստման, արդյունաբերական, ենթակառուցվածքային, գյուղատնտեսական եւ այլ օբյեկտների շինարարության եւ շահագործման նախապատրաստման ճարտարագիտա-խորհրդատվական ծառայություններ, ինչպես նաեւ մինչնախագծային եւ նախագծային ծառայություններ (տեխնիկատնտեսական հիմնավորումների, նախագծակոնստրուկտորային մշակումների, տեխնիկական փորձարկումների նախապատրաստումը եւ այդ փորձարկումների արդյունքների վերլուծություն).

«իրավասու մարմիններ»՝ անդամ պետությունների ֆինանսների, էկոնոմիկայի նախարարություններ, հարկային եւ մաքսային մարմիններ.

«խորհրդատվական ծառայություններ»՝ պարզաբանումներ, առաջարկություններ եւ այլ տեսակի խորհրդատվություն տրամադրելու ծառայություններ՝ ներառյալ խնդրի եւ (կամ) անձի հնարավորությունների որոշումը եւ (կամ) գնահատականը, այդ թվում՝ կառավարման, տնտեսական, ֆինանսական (այդ թվում՝ հարկային եւ հաշվապահական) հարցերով, ինչպես նաեւ ձեռնարկատիրական գործունեության ծրագրման, կազմակերպման եւ իրականացման, անձնակազմի կառավարման հարցերով ծառայություններ.

«անուղղակի հարկեր»՝ ավելացված արժեքի հարկ (այսուհետ՝ ԱԱՀ) եւ ակցիզներ (ակցիզային հարկ կամ ակցիզային տուրք).

«մարքեթինգային ծառայություններ»՝ ապրանքների (աշխատանքների ծառայությունների) արտադրության եւ շրջանառության ոլորտում ուսումնասիրությունների, վերլուծության եւ կանխատեսումների հետ կապված

ծառայություններ՝ ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) արտադրության եւ շրջանառության անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծելու համար միջոցներ ձեռնարկելու նպատակով՝ ներառյալ ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) բնութագիրը, գնային ռազմավարության եւ գովազդային ռազմավարության մշակումը.

«հարկ վճարողներ (վճարողներ)»՝ անդամ պետությունների հարկեր, հավաքագրումներ եւ տուրքեր մուծող հարկ վճարողներ (վճարողներ) (այսուհետ՝ հարկ վճարողներ).

«գիտահետազոտական աշխատանքներ»՝ պատվիրատուի տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսված գիտական ուսումնասիրությունների անցկացում.

«անշարժ գույք»՝ հողատարածքներ, ընդերքի հատվածներ, առանձնացված ջրային օբյեկտներ եւ ամեն ինչ, ինչն ամուր կապված է հողի հետ, այսինքն՝ օբյեկտներ, որոնց տեղափոխումն առանց դրանց անհամաչափ վնաս հասցնելու հնարավոր չէ, այդ թվում՝ անտառները, բազմամյա տնկարկները, շենքերը, շինությունները, խողովակաշարերը, էլեկտրահաղորդման գծերը, ձեռնարկությունները, ինչպիսիք են գույքային համալիրները եւ տիեզերական օբյեկտները.

«ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափ»՝ ԱԱՀ-ով հարկում գրո տոկոս դրույքաչափով, ԱԱՀ-ի համապատասխան գումարների նվազեցման (հաշվանցման) իրավունքով.

«փորձարարական-կոնստրուկտորական եւ փորձարարական-տեխնոլոգիական (տեխնոլոգիական) աշխատանքներ»՝ նոր արտադրանքի նմուշի, դրա կոնստրուկտորական փաստաթղթերի կամ նոր տեխնոլոգիայի մշակում.

«աշխատանք»՝ գործունեություն, որի արդյունքներն ունեն նյութական արտահայտություն եւ կարող են իրացվել իրավաբանական եւ (կամ) ֆիզիկական անձանց կարիքների բավարարման համար.

«գովազդային ծառայություններ»՝ տեղեկությունների ստեղծման, տարածման եւ տեղադրման ծառայություններ, որոնք նախատեսված են անձանց անորոշ շրջանակի համար եւ կոչված են ցանկացած միջոցով եւ ցանկացած ձեով

իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձի, ապրանքների, ապրանքային նշանների, աշխատանքների, ծառայությունների հանդեպ հետաքրքրություն ձեռավորելու կամ պահպանելու համար.

«ապրանք»՝ իրացվող կամ իրացման համար նախատեսված ցանկացած շարժական եւ անշարժ գույք, տրանսպորտային միջոցներ, էներգիայի բոլոր տեսակները.

«տրանսպորտային միջոցներ»՝ նավեր եւ օդանավեր, ներքին նավարկության նավեր, խառը (գետ-ծով) նավարկության նավեր, երկաթուղային կամ տրամվայի շարժակազմի միավորներ, ավտոբուսներ, ավտոմեքենաներ՝ ներառյալ կցորդները եւ կիսակցորդները, բեռնարկերը, բացահանքային ինքնաթափերը.

«ծառայություն»՝ գործունեություն, որի արդյունքները չունեն նյութական արտահայտություն, իրացվում եւ օգտագործվում են այդ գործունեության իրականացման ընթացքում, ինչպես նաեւ արտոնագրերի, լիցենզիաների, առեւտրային նշանների, հեղինակային իրավունքների կամ այլ իրավունքների փոխանցում, տրամադրում.

«տեղեկությունների մշակման ծառայություններ»՝ տեղեկությունների հավաքագրման եւ ամփոփման, տեղեկատվական պաշարների (տվյալների) համակարգման եւ այդ տեղեկությունների մշակման արդյունքներն օգտագործողի տնօրինմանը հանձնելու ծառայություններ.

«ապրանքների արտահանում»՝ հարկ վճարողի կողմից իրականացվող՝ որեւէ անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքների դուրսբերում.

«իրավաբանական ծառայություններ»՝ իրավական բնույթի ծառայություններ, այդ թվում՝ խորհրդատվությունների ու պարզաբանումների տրամադրում, փաստաթղթերի նախապատրաստում եւ իրավական փորձաքննություն, դատարաններում պատվիրատուի շահերի ներկայացում:

II. Անուղղակի հարկերի գանձման կարգը ապրանքների արտահանման ժամանակ

3. Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքներ արտահանելու դեպքում այն անդամ պետության հարկատուի կողմից, որի տարածքից դուրս են բերվել ապրանքները, կիրառվում են ԱԱՀ–ի գրոյական դրույքաչափ եւ (կամ) ակցիզների վճարից ազատում՝ սույն Արձանագրության 4–րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերը հարկային մարմին ներկայացնելու դեպքում:

Անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքների արտահանման դեպքում հարկ վճարողն իրավունք ունի հարկի նվազեցում (հաշվանցում) իրականացնելու անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգին նույնանման ձեռով, որը կիրառվում է անդամ պետության տարածքից Միության սահմաններից դուրս արտահանված ապրանքների առնչությամբ:

Ապրանքների իրացման վայրը սահմանվում է անդամ պետությունների օրենսդրության համաձայն, եթե սույն կետով այլ բան նախատեսված չէ:

Մի անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից մյուս անդամ պետության հարկ վճարողին ապրանքներ իրացնելու դեպքում, եթե ապրանքի փոխադրումն (տրանսպորտային փոխադրումը) սկսվել է Միության սահմաններից դուրս եւ ավարտվել այլ անդամ պետությունում, ապրանքի իրացման վայր է ճանաչվում այն անդամ պետության տարածքը, որի տարածքում ապրանքը ձեակերպվել է «ներքին սպառման համար բացթողում» մաքսային ընթացակարգով:

4. ԱԱՀ–ի գրոյական դրույքաչափ կիրառելու եւ (կամ) ակցիզների վճարից ազատվելու հիմնավորումը հաստատելու համար, այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածքից արտահանվում են ապրանքները, հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ հարկային մարմին են ներկայացվում հետեւյալ փաստաթղթերը (դրանց պատճենները)՝

1) պայմանագրեր՝ կնքված մի անդամ պետության հարկ վճարողի կամ Միության անդամ չհանդիսացող պետության հարկ վճարողի միջեւ (այսուհետ՝

պայմանագրեր), որոնց հիման վրա իրականացվում է ապրանքների արտահանումը. ապրանքների լիզինգի կամ ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերի տեսքով փոխառության) դեպքում՝ լիզինգի պայմանագրերը, ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերի տեսքով փոխառության) պայմանագրերը. ապրանքների պատրաստման պայմանագրերը. պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման [ծառայությունների վճարովի մատուցման եւ կապալի պայմանագրերին առնչվող իրավահարաբերություններ] պայմանագրերը.

2) բանկային քաղվածք, որով հաստատվում է արտահանված ապրանքների իրացումից ստացված հասույթի փաստացի մուտքը արտահանող հարկ վճարողի հաշվին, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Այն դեպքում, երբ պայմանագրով նախատեսված է կանխիկ դրամական միջոցներով վճարում, եւ այդպիսի վճարումը չի հակասում այն անդամ պետության օրենսդրությանը, որի տարածքից արտահանվում են ապրանքները, ապա հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում բանկային քաղվածքը (քաղվածքի պատճենը), որը հաստատում է հարկ վճարողի կողմից ստացված գումարները բանկային իր հաշվին մուտքագրելը, ինչպես նաեւ դրամարկղային մուտքի օրդերների պատճենները, որոնք հաստատում են նշված ապրանքներից գնորդի հասույթի փաստացի մուտքը, եթե այլ բան նախատեսված չէ այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքից արտահանվում են ապրանքները:

Եթե ապրանքներն արտահանվում են ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրի համաձայն, ըստ որի նախատեսվում է դրանց սեփականության իրավունքի փոխանցումը լիզինգառուին (վարձակալ), ապա հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում հարկ վճարող-արտահանողի հաշվին ֆինանսական վարձակալության վճարի (ապրանքների նախնական արժեքի փոխհատուցման մասով (ֆինանսական վարձակալության ենթակա առարկաների)) փաստացի մուտքը հաստատող բանկային քաղվածք (քաղվածքի պատճեն), եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Արտաքին առևտրային ապրանքափոխանակման կարգով (բարտեր) գործառնություններ իրականացնելու, ապրանքային վարկի տրամադրման

(ապրանքային փոխառության, իրերի տեսքով փոխառության) դեպքում հարկ վճարող–արտահանողը հարկային մարմին է ներկայացնում այն ապրանքների ներկրումը (աշխատանքների իրականացումը, ծառայությունների մատուցումը) հաստատող փաստաթղթեր, որոնք նա ստացել է (ձեռք է բերել) նշված գործառնություններով:

Սույն ենթակետում նշված փաստաթղթերը հարկային մարմին չեն ներկայացվում, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված չէ դրանք հարկային մարմին ներկայացնել այն ապրանքների մասով, որոնք անդամ պետության տարածքից արտահանվել են Միության սահմաններից դուրս.

3) ապրանքների ներսբերման եւ անուղղակի հարկերի վճարման մասին դիմումը, որը կազմված է առանձին միջազգային միջգերատեսչական պայմանագրով նախատեսված ձեւով, այն անդամ պետության հարկային մարմնի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, անուղղակի հարկերի վճարման մասին նշումով (ազատման կամ հարկային պարտավորությունների կատարման այլ կարգի) (այսուհետ՝ դիմում) (բնօրինակը կամ պատճենը թղթային կրիչով՝ ըստ անդամ պետությունների հարկային մարմինների հայեցողության) կամ դիմումների ցանկը (թղթային կրիչով կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ):

Հարկ վճարողը դիմումների ցանկում ներառում է վավերապայմաններ եւ տվյալներ այն դիմումներից, որոնց մասին տեղեկությունները հարկային մարմին է մուտքագրվել առանձին միջազգային միջգերատեսչական պայմանագրով նախատեսված ձեւով:

Դիմումների ցանկի ձեւը, դրա լրացնելու կարգը եւ ձեւաչափը սահմանվում են անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք արտահանվող ապրանքների իրացման եւ այդ մյուս անդամ պետության տարածքում ապրանքներն «ազատ մաքսային գոտու» կամ «ազատ պահեստի» մաքսային

ընթացակարգով ձեւակերպելու դեպքում առաջին անգամ պետության հարկային մարմին դիմում ներկայացնելու փոխարեն ներկայացվում է մյուս անգամ պետության մաքսային մարմնի կողմից վավերացված մաքսային հայտարարագրի պատճենը՝ համաձայն որի այդպիսի ապրանքները ձեւակերպվել են «ազատ մաքսային գոտու» կամ «ազատ պահեստի» մաքսային ընթացակարգերով.

4) տրանսպորտային (ապրանքաուղեկցող) եւ (կամ) այլ փաստաթղթեր, որոնք նախատեսված են անգամ պետության օրենսդրությամբ եւ հաստատում են ապրանքների տեղափոխումը մի անգամ պետության տարածքից մյուս անգամ պետության տարածք: Նշված փաստաթղթերը չեն ներկայացվում, եթե ապրանքների տեղափոխման որոշ ձեւերի, այդ թվում՝ առանց տրանսպորտային միջոցների օգտագործման ապրանքների տեղափոխման համար այդ փաստաթղթերի ձեւակերպումը նախատեսված չէ անգամ պետության օրենսդրությամբ.

5) ԱԱՀ-ի գրոյական տոկոսադրույք կիրառելու եւ (կամ) ակցիզների վճարից ազատվելու հիմնավորումը հաստատող մյուս փաստաթղթերը, որոնք նախատեսված են այն անգամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները:

Սույն կետով նախատեսված փաստաթղթերը՝ բացի դիմումից (դիմումների ցանկից), չեն ներկայացվում հարկային մարմին, եթե ԱԱՀ-ի գրոյական տոկոսադրույք կիրառելու եւ (կամ) ակցիզների վճարից ազատվելու հիմնավորումը հաստատող փաստաթղթերը չներկայացնելը՝ հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ, նախատեսվում է այն անգամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները:

Սույն կետով նախատեսված փաստաթղթերը չեն ներկայացվում ակցիզների մասով համապատասխան հարկային հայտարարագրով, եթե դրանք ներկայացվել են ԱԱՀ-ի մասով հարկային հայտարարագրի հետ, եւ եթե անգամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Սույն կետի 1-ին, 2-րդ, 4-րդ, 5-րդ ենթակետերով եւ 3-րդ ենթակետի չորրորդ պարբերությամբ նախատեսված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Նշված փաստաթղթերի ձեւաչափը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների կողմից կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

5. Սույն Արձանագրության 4-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվում են հարկային մարմին՝ ապրանքները բեռնառաքելու (փոխանցելու) ամսաթվից 180 օրացուցային օրվա ընթացքում:

Սույն փաստաթղթերը սահմանված ժամկետում չներկայացնելու դեպքում անուղղակի հարկերի գումարները ենթակա են բյուջե վճարման հարկային (հաշվետու) այն ժամանակահատվածում, որը համընկնում է ապրանքների բեռնառաքման ամսաթվին, կամ մեկ այլ հարկային (հաշվետու) ժամանակահատվածում, որը սահմանված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ ԱԱՀ-ի համապատասխան գումարների նվազեցման (հաշվանցման) իրավունքով՝ համաձայն այն անդամ պետության օրենսդրության, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները:

Ապրանքների իրացման համար ԱԱՀ-ի հաշվարկման նպատակով բեռնառաքման ամսաթիվ է համարվում կազմման ժամանակի առումով առաջին նախնական հաշվապահական (հաշվարկային) փաստաթղթի ամսաթիվը, որը ձեւակերպված է ապրանքների գնորդի (առաջին փոխադրողի) անունով, կամ այլ պարտադիր փաստաթղթի քաղվածքի ամսաթիվը, որը անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված է ԱԱՀ վճարողի համար:

Սեփական հումքից ստացված ենթակցիզային ապրանքների առումով՝ ակցիզների հաշվարկման նպատակով, ապրանքների բեռնառաքման ամսաթիվ է համարվում կազմման ժամանակի առումով առաջին նախնական հաշվապահական (հաշվարկային) փաստաթղթի ամսաթիվը, որը ձեւակերպված է ապրանքների գնորդի (ստացողի) անունով, պատվիրատուի կողմից տրված հումքից ստացված

ենթասակցիզային ապրանքների առումով, բեռնառաքման ամսաթիվ է համարվում ենթասակցիզային ապրանքների ընդունման–հանձնման ակտի ստորագրման ամսաթիվը, եթե այլ բան նախատեսված չէ այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքում արտադրվել են ենթասակցիզային ապրանքները:

Անուղղակի հարկերի չվճարման, ոչ ամբողջությամբ վճարման, սույն կետով սահմանված ժամկետի խախտմամբ այդպիսի հարկերի վճարման դեպքում, հարկային մարմինը բռնագանձում է անուղղակի հարկեր եւ տույժեր այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով եւ չափով, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները, ինչպես նաեւ կիրառում է անուղղակի հարկերի, տույժերի վճարման պարտավորությունների կատարումն ապահովող եղանակներ եւ այդ անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված պատասխանատվության միջոցներ:

Սույն Արձանագրության 4–րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերը հարկ վճարողի կողմից ներկայացնելու դեպքում սույն կետով հաստատված ժամկետը լրանալուն պես, անուղղակի հարկերի վճարված գումարները ենթակա են նվազեցման (հաշվանցման), վերադարձման՝ համաձայն այն անդամ պետության օրենսդրության, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները: Անուղղակի հարկերի վճարման ժամկետները խախտելու պատճառով վճարված տույժերի, տուգանքների գումարները վերադարձման ենթակա չեն:

6. Անդամ պետություններ արտահանվող ապրանքների ծավալը, ակցիզների դրույքաչափերը, որոնք գործում են ենթասակցիզային ապրանքների բեռնառաքման ամսաթվի դրությամբ, ինչպես նաեւ ակցիզների գումարները ենթակա են համապատասխան հարկային հայտարարագրում արտացոլման՝ ակցիզների մասով:

7. Հարկային մարմինը ստուգում է ԱԱՀ–ի գրոյական դրույքաչափ կիրառելու եւ (կամ) ակցիզների վճարից, նշված հարկերի գծով հարկային նվազեցումից (հաշվանցումից) ազատվելու հիմնավորվածությունը, ինչպես նաեւ համապատասխան որոշում է ընդունում (կայացնում) այն անդամ պետության օրենսդրության համաձայն, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները:

Հարկային մարմին դիմումը չներկայացնելու դեպքում հարկային մարմինն իրավունք ունի ընդունելու (կայացնելու) այն ապրանքների իրացման գործառնությունների առնչությամբ ԱԱՀ-ի զրոյական դրույքաչափ կիրառելու եւ (կամ) ակցիզների վճարից, նշված հարկերի գծով հարկային նվազեցումից (հաշվանցումից) ազատվելու հիմնավորվածությունն ապացուցող որոշում, որոնք Մաքսային միության մի անդամ պետության տարածքից արտահանվել են Մաքսային միության մյուս անդամ պետության տարածք՝ Մաքսային միության մի անդամ պետության հարկային մարմնում Մաքսային միության մյուս անդամ պետության հարկային մարմնի կողմից տրված, ամբողջական ծավալով անուղղակի հարկերի վճարման (անուղղակի հարկերի վճարումից ազատման) փաստի էլեկտրոնային տարբերակով հաստատման առկայության դեպքում:

8. Եթե ապրանքների տեղափոխման եւ անուղղակի հարկերի վճարման մասին հարկ վճարողի ներկայացրած տեղեկությունները չեն համապատասխանում անդամ պետությունների հարկային մարմինների միջեւ հաստատված տեղեկությունների փոխանակման շրջանակներում ստացված տվյալներին, ապա հարկային մարմինը բռնագանձում է անուղղակի հարկեր ու տույժեր այն անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով եւ չափով, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները, ինչպես նաեւ կիրառում է անուղղակի հարկերի, տույժերի վճարման պարտավորությունների կատարումն ապահովող եղանակներ եւ այդ անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված պատասխանատվության միջոցներ:

9. Սույն բաժնի՝ ԱԱՀ-ին առնչվող դրույթները կիրառվում են նաեւ դրանց պատրաստման մասին պայմանագրերով աշխատանքների կատարման արդյունք հանդիսացող այն ապրանքների նկատմամբ, որոնք մյուս անդամ պետության տարածք արտահանվում են այն անդամ պետության տարածքից, որի տարածքում իրականացվել են դրանց պատրաստման աշխատանքները: Նշված ապրանքների շարքին չեն դասվում պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների կատարման արդյունք հանդիսացող ապրանքները:

10. Պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման մասին պայմանագրով աշխատանքների կատարման արդյունք հանդիսացող ապրանքները ակցիզներով հարկելու համար հարկային բազան սահմանվում է որպես ծավալ, պատվիրատուի կողմից տրված հումքից ստացված ենթաակցիզային ապրանքների քանակ (այլ ցուցանիշներ)՝ բնաիրային արտահայտությամբ, որոնց նկատմամբ սահմանված են ակցիզների հաստատագրված (հատուկ) դրույքաչափեր, կամ որպես պատվիրատուի կողմից տրված հումքից ստացված ենթաակցիզային ապրանքների արժեք, որոնց նկատմամբ սահմանված են ակցիզների ադվալորային դրույքաչափեր:

11. Ապրանքների արտահանման դեպքում իրացված ապրանքների գնի ավելացման (նվազեցման) պատճառով կամ իրացված ապրանքների քանակի (ծավալի) նվազեցման պատճառով ոչ պատշաճ որակի եւ (կամ) կոմպլեկտայնության հետեւանքով դրանք վերադարձնելու հետ կապված ԱԱՀ-ի գծով հարկային բազայի ավելացման (նվազեցման) փոփոխության դեպքում ԱԱՀ-ի գծով հարկային բազան ուղղվում է այն հարկային (հաշվետու) ժամանակահատվածում, երբ պայմանագրի մասնակիցները փոփոխել են արտահանված ապրանքների գինը (համաձայնեցրել են վերադարձը), եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքների (ֆինանսական վարձակալության առարկաների) արտահանման դեպքում ֆինանսական վարձակալության պայմանագրով, որով նախատեսվում է դրանց սեփականության իրավունքի փոխանցումը լիզինգառուին՝ ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) մասին պայմանագրի, ապրանքների պատրաստման մասին պայմանագրի համաձայն, կիրառվում է ԱԱՀ-ի զրոյական դրույքաչափ եւ (կամ) ակցիզների վճարումից ազատում (եթե այդպիսի գործառնությունը, Մաքսային միության անդամ պետության օրենսդրության համաձայն, ենթակա է ակցիզային հարկով հարկման)՝ սույն հոդվածի 4-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերը հարկային մարմին ներկայացնելու դեպքում:

Որել է անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքների (ֆինանսական վարձակալության առարկաներ) արտահանման դեպքում ֆինանսական վարձակալության պայմանագրով, որով նախատեսվում է դրանց սեփականության իրավունքի փոխանցումը լիզինգառուին, ԱԱՀ-ի գծով հարկային բազան որոշվում է այն ամսաթվով, որը ֆինանսական վարձակալության պայմանագրով նախատեսված է ֆինանսական վարձակալության յուրաքանչյուր վճարում կատարելու համար, ապրանքների (ֆինանսական վարձակալության առարկաների) նախնական արժեքի՝ ֆինանսական վարձակալության յուրաքանչյուր վճարմամբ ամրագրված մասի չափով:

Հարկային նվազեցումները (հաշվանցումները) կատարվում են անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով այն մասով, որն ամրագրված է ապրանքների՝ ֆինանսական վարձակալության յուրաքանչյուր վճարմամբ սահմանված (ֆինանսական վարձակալության առարկաների) արժեքով:

Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքներ արտահանելու դեպքում՝ ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) մասին պայմանագրի համաձայն, ԱԱՀ-ի գծով հարկային բազա է համարվում փոխանցվող (տրամադրվող) ապրանքների արժեքը, որը նախատեսված է պայմանագրով, պայմանագրում արժեքի բացակայության դեպքում՝ ապրանքն ուղեկցող փաստաթղթերում նշված արժեքը, պայմանագրում եւ ապրանքն ուղեկցող փաստաթղթերում արժեքի բացակայության դեպքում՝ հաշվառման մեջ արտացոլված ապրանքների արժեքը:

12. Անուղղակի հարկերի վճարման ամբողջականությունն ապահովելու համար կարող է կիրառվել անդամ պետության օրենսդրությունը, որով կարգավորվում են հարկման նպատակով գինը որոշելու սկզբունքները:

III. Ապրանքների ներմուծման ժամանակ անուղղակի հարկերի գանձման կարգը

13. Որեւէ անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծվող ապրանքների առումով անուղղակի հարկերի գանձումը (բացառությամբ սույն Արձանագրության 27-րդ կետով նշված դեպքի եւ (կամ) ներմուծվող ապրանքներն «ազատ մաքսային գոտի» կամ «ազատ պահեստ» մաքսային ընթացակարգով ձեւակերպելու դեպքի), իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները՝ ըստ ապրանքների սեփականատեր հանդիսացող հարկ վճարողի հաշվառման վայրի՝ ներառյալ այն հարկ վճարողները, որոնք կիրառում են հարկման հատուկ ռեժիմներ, այդ թվում՝ հաշվի առնելով սույն Արձանագրության 13.1–13.5 կետերով նախատեսված առանձնահատկությունները:

Սույն բաժնի նպատակներով՝ ապրանքների սեփականատեր է ճանաչվում այն անձը, որն օժտված է ապրանքների նկատմամբ իրավունքով, կամ որին ապրանքների նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցումը նախատեսվում է պայմանագրով:

13.1. Եթե ապրանքները ձեռք են բերվում մի անդամ պետության հարկ վճարողի եւ մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի միջեւ կնքված պայմանագրի հիման վրա, ապա անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այսինքն՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե դա նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից:

13.2. Եթե ապրանքները ձեռք են բերվում մի անդամ պետության հարկ վճարողի ու մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի միջեւ կնքված պայմանագրի հիման վրա եւ, ընդ որում, ապրանքները ներմուծվում են երրորդ անդամ պետության տարածքից, անուղղակի հարկերը վճարվում են այն անդամ պետության հարկ վճարողի՝ ապրանքի սեփականատիրոջ կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները:

13.3. Եթե ապրանքներն իրացվում են մի անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից մյուս անդամ պետության հարկ վճարողին կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի միջոցով եւ ներմուծվում են առաջին կամ երրորդ անդամ պետության տարածքից, ապա անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այսինքն՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե դա նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից:

13.4. Այն դեպքում, եթե մի անդամ պետության հարկ վճարողը ձեռք է բերում նախկինում այդ անդամ պետության տարածք մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից ներմուծված ապրանքներ, որոնց նկատմամբ անուղղակի հարկերը չեն վճարվել, ապա անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այսինքն՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե դա նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից (այն դեպքում, եթե ապրանքներն իրացվում են մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից կոմիսիոների, հավատարմատարի, գործակալի միջոցով):

Այն դեպքում, եթե մի անդամ պետության հարկ վճարողը մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի հետ հանձնաժողովի պայմանագրով, հանձնարարականով կամ գործակալական պայմանագրով ձեռք է բերում նախկինում այդ անդամ պետության տարածք կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից (այդ անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից) ներմուծված ապրանքներ, որոնց նկատմամբ անուղղակի հարկերը չեն վճարվել, ապա անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այսինքն՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե դա նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից:

13.5. Եթե ապրանքները ձեռք են բերվում անդամ պետության հարկ վճարողի եւ Միության անդամ չհանդիսացող պետության հարկ վճարողի միջեւ կնքված պայմանագրի հիման վրա եւ, ընդ որում, ապրանքները ներմուծվում են մյուս անդամ պետության տարածքից, ապա անուղղակի հարկերը վճարվում են այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք ներմուծվել են ապրանքները՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե նախատեսվում է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից (այն դեպքում, եթե ապրանքներն իրացվում են կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի միջոցով):

14. ԱԱՀ-ի վճարման նպատակով հարկման բազան որոշվում է ներմուծված ապրանքները հարկ վճարողի մոտ հաշվառման վերցնելու ամսաթվով (սակայն ոչ ուշ, քան այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետը, որի տարածք ներմուծվում են ապրանքները)՝ հիմք ընդունելով ձեռք բերված ապրանքների (այդ թվում՝ դրանց պատրաստման մասին պայմանագրով կատարված աշխատանքների արդյունք հանդիսացող ապրանքների) արժեքը, ինչպես նաեւ այն ապրանքների արժեքը, որոնք ստացվել են ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) մասին պայմանագրով, այն ապրանքների արժեքը, որոնք պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունքներ են, եւ հիմք ընդունելով ենթաակցիզային ապրանքների մասով վճարման ենթակա ակցիզները:

Ձեռք բերված ապրանքների (այդ թվում՝ դրանց պատրաստման մասին պայմանագրով աշխատանքների կատարման արդյունք հանդիսացող ապրանքների) արժեք է գործարքի այն գինը, որը ենթակա է ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) համար մատակարարին վճարմանը՝ պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Ըստ ապրանքափոխանակման (բարտեր) մասին պայմանագրի, ինչպես նաեւ ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) մասին պայմանագրի՝ ստացված ապրանքների արժեք է համարվում ապրանքների այն արժեքը, որը նախատեսված է պայմանագրով, պայմանագրում արժեքի

բացակայության դեպքում՝ ապրանքն ուղեկցող փաստաթղթերում նշված արժեքը, պայմանագրում եւ ապրանքն ուղեկցող փաստաթղթերում արժեքի բացակայության դեպքում՝ հաշվառման մեջ արտացոլված ապրանքների արժեքը:

Հարկային բազան որոշելու նպատակով ապրանքների արժեքը (այդ թվում՝ ապրանքների պատրաստման մասին պայմանագրով աշխատանքների կատարման արդյունք հանդիսացող ապրանքների արժեքը), որն արտահայտված է արտարժույթով, փոխարկվում է ազգային արժույթի՝ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի այն ամսաթվով սահմանած փոխարժեքով, որով ապրանքն ընդունել են հաշվառման:

Պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունքները մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծելու դեպքում հարկային բազան սահմանվում է որպես պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների կատարման եւ ենթասկզբից արտադրանքի վերամշակման վճարման ենթակա ակցիզների արժեք: Ընդ որում, պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների՝ արտարժույթով արտահայտված արժեքը փոխարկվում է ազգային արժույթի՝ վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունքները հաշվառման ընդունելու ամսաթվի դրությամբ գործող անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի փոխարժեքով:

15. Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքների (ֆինանսական վարձակալության առարկաների) ներմուծման դեպքում հարկային բազան՝ ըստ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրի, որով նախատեսվում է դրանց սեփականության իրավունքի փոխանցումը լիզինգառուին, որոշվում է ապրանքների (ֆինանսական վարձակալության առարկաների) արժեքի մի մասի չափով, որը նախատեսված է ֆինանսական վարձակալության պայմանագրով՝ դրա վճարման ամսաթվով (անկախ դրա փաստացի չափից եւ վճարումը կատարելու ամսաթվից): Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական վարձակալության վճարը փոխարկվում է ազգային արժույթի՝ անդամ պետության

ազգային (կենտրոնական) բանկի այն ամսաթվով սահմանած փոխարժեքով, որը համապատասխանում է հարկային բազան որոշելու պահին (ամսաթվին):

16. Ակցիզային հարկով հարկման համար հարկային բազա է համարվում ներմուծված ենթաակցիզային ապրանքների, այդ թվում՝ պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունք հանդիսացող ապրանքների, այդ թվում՝ բնաիրային արտահայտությամբ ապրանքների ծավալը, քանակը (այլ ցուցանիշներ), որոնց նկատմամբ սահմանված են ակցիզների հաստատագրված (յուրահատուկ) դրույքաչափեր, կամ ներմուծված ենթաակցիզային ապրանքների, այդ թվում՝ պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունք հանդիսացող ապրանքների արժեքը, որոնց նկատմամբ սահմանված են ակցիզների ադվալորային դրույքաչափեր:

Ակցիզները հաշվելու համար հարկային բազան սահմանվում է ներմուծված ենթաակցիզային ապրանքները, այդ թվում՝ պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունք հանդիսացող ապրանքները հարկ վճարողի կողմից հաշվառման վերցնելու ամսաթվով (սակայն ոչ ուշ, քան այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետը, որի տարածք ներմուծվել են ենթաակցիզային ապրանքները):

17. Անուղղակի հարկերի գումարները, որոնք ենթակա են վճարման՝ մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծված ապրանքների մասով, հաշվարկվում են հարկ վճարողի կողմից՝ ըստ հարկի դրույքաչափերի, որոնք սահմանված են այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածք ներմուծվել են ապրանքները:

18. Անուղղակի հարկերի վճարման ամբողջականությունն ապահովելու համար կարող է կիրառվել անդամ պետության օրենսդրությունը, որով կարգավորվում են հարկման նպատակով գինը որոշելու սկզբունքները:

19. Անուղղակի հարկերը՝ բացառությամբ դրոշմավորման ենթակա ենթաակցիզային ապրանքների ակցիզների, վճարվում են հետեյալ ամսվան հաջորդող ամսվա 20-րդ օրվանից ոչ ուշ՝

ներմուծված ապրանքները հաշվառման վերցնելու ամիս.

Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրով նախատեսված վճարման ժամկետի ամիս:

Դրոշմավորման ենթակա ենթակա կցիվային ապրանքների մասով ակցիզների վճարումը կատարվում է անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում:

20. Հարկ վճարողը պարտավոր է հարկային մարմին ներկայացնել համապատասխան հարկային հայտարարագիր՝ ըստ այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ձևի կամ ըստ այն անդամ պետության իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ձևի, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այդ թվում՝ համաձայն ֆինանսական վարձակալության պայմանագրի՝ ոչ ուշ, քան ներմուծված ապրանքները հաշվառման վերցնելու ամսվան (ֆինանսական վարձակալության պայմանագրով նախատեսված վճարման ժամկետին) հաջորդող ամսվա 20-ը: Հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում հետեւյալ փաստաթղթերը՝

1) դիմումը՝ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) եւ էլեկտրոնային տարբերակով կամ էլեկտրոնային տարբերակով դիմումը՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ.

2) ներմուծված ապրանքների մասով անուղղակի հարկերի փաստացի վճարումը հաստատող բանկի քաղվածքը, կամ անուղղակի հարկերի մասով հարկային պարտավորությունների կատարումը հաստատող այլ փաստաթուղթ, եթե այդպես նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ: Հարկ վճարողի մոտ հաշվարկվածից ավելի վճարված (բռնագանձված) հարկերի գումարների, հավաքագրումների կամ անուղղակի հարկերի գումարների առկայության դեպքում, որոնք ենթակա են վերադարձման (հաշվանցման), ինչպես մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծման դեպքում, այնպես էլ անդամ պետության տարածքում ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) իրացման դեպքում, հարկային մարմինը՝ համաձայն այն անդամ

պետության օրենսդրության, որի տարածք ներմուծվել են ապրանքները, որոշում է ընդունում (կայացնում) դրանց հաշվանցման վերաբերյալ՝ ներմուծված ապրանքների մասով անուղղակի հարկերի վճարման հաշվին: Այս դեպքում բանկի քաղվածքը (դրա պատճենը), որով հաստատվում է ներմուծված ապրանքների մասով անուղղակի հարկերի փաստացի վճարումը, չի ներկայացվում: Սույն ենթակետում նշված փաստաթղթերը՝ համաձայն ֆինանսական վարձակալության պայմանագրի, ներկայացվում են ֆինանսական վարձակալության պայմանագրով նախատեսված վճարման ժամկետի սկսվելու պահին:

3) տրանսպորտային (ապրանքներն ուղեկցող) եւ (կամ) այլ փաստաթղթեր, որոնք նախատեսված են անդամ պետության օրենսդրությամբ, եւ որոնցով հաստատվում է ապրանքների տեղափոխումը մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք: Նշված փաստաթղթերը չեն ներկայացվում, եթե ապրանքների տեղափոխման որոշ ձեւերի, այդ թվում՝ առանց տրանսպորտային միջոցների օգտագործման ապրանքների տեղափոխման համար այդ փաստաթղթերի ձեւակերպումը նախատեսված չէ անդամ պետության օրենսդրությամբ:

4) անդամ պետության օրենսդրության համաձայն՝ ապրանքների բեռնառաքման ժամանակ ձեւակերպած հաշիվ-ապրանքագրերն այն դեպքում, եթե դրանք ներկայացնելը (դուրս գրելը) նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ:

Եթե հաշիվ-ապրանքագիրը ներկայացնելը (դուրս գրելը) նախատեսված չէ անդամ պետության օրենսդրությամբ, կամ ապրանքները ձեռք են բերվում Միության անդամ չհանդիսացող պետության հարկ վճարողից, ապա հաշիվ-ապրանքագրի փոխարեն հարկային մարմին է ներկայացվում այլ փաստաթուղթ (փաստաթղթեր)՝ ներկայացված (դուրս գրված) ներմուծվող ապրանքների արժեքը հաստատող վաճառողի կողմից:

5) պայմանագրերը, որոնց հիման վրա ձեռք են բերվել մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծված ապրանքները, ապրանքների (ֆինանսական վարձակալության առարկաների) ֆինանսական

վարձակալության դեպքում՝ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերը, ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերի տեսքով փոխառության) դեպքում՝ ապրանքային վարկի պայմանագրերը (ապրանքային փոխառության, իրերի տեսքով փոխառության), ապրանքների պատրաստման մասին պայմանագրերը, պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման պայմանագրերը.

6) տեղեկատվական հաղորդագրությունը (սույն Արձանագրության 13.2–13.5 կետերում նշված դեպքերում)՝ ներկայացված որեւէ անդամ պետության հարկ վճարողին մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից կամ Միության անդամ չհանդիսացող պետության հարկ վճարողի կողմից (ղեկավարի կողմից (անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից) ստորագրված եւ կազմակերպության կնիքով վավերացված), որն իրացնում է երրորդ անդամ պետություն տարածքից ներմուծված ապրանքները, երրորդ անդամ պետության հարկ վճարողի մասին հետեւյալ տեղեկությունների եւ այդ երրորդ անդամ պետության հարկ վճարողի հետ կնքված ներմուծված ապրանքների ձեռքբերման պայմանագրի մասին՝

անձին որպես անդամ պետության հարկ վճարող նույնականացնող համարը,

անդամ պետության հարկ վճարողի (կազմակերպության, անհատ ձեռնարկատիրոջ) լրիվ անվանումը,

անդամ պետության հարկ վճարողի գտնվելու (բնակության) վայրը,

պայմանագրի համարն ու ամսաթիվը,

մասնագրի համարն ու ամսաթիվը:

Եթե անդամ պետության հարկ վճարողը, որից ձեռք են բերվում ապրանքները, իրացվող ապրանքների սեփականատեր չէ (կոմիսիոներ, հավատարմատար կամ գործակալ է), ապա սույն ենթակետի երկրորդից վեցերորդ պարբերություններում նշված տեղեկությունները նույնպես ներկայացվում են իրացվող ապրանքների սեփականատիրոջ համար:

Տեղեկատվական հաղորդագրությունն օտար լեզվով ներկայացնելու դեպքում ոուսերեն թարգմանության առկայությունը պարտադիր է:

Տեղեկատվական հաղորդագրությունը չի ներկայացվում այն դեպքում, եթե սույն կետով նախատեսված տեղեկությունները ներառված են սույն կետի 5-րդ ենթակետում նշված պայմանագրում.

7) հանձնաժողովի պայմանագրերը, հանձնարարականները կամ գործակալական պայմանագիրը (դրանց կնքման դեպքում).

8) պայմանագրերը, որոնց հիման վրա ձեռք են բերվել մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծված ապրանքները՝ ըստ հանձնաժողովի պայմանագրերի, հանձնարարականի կամ գործակալական պայմանագրի (սույն Արձանագրության 13.2–13.5 կետերով նախատեսված դեպքերում՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անուղղակի հարկերը վճարվում են կոմիսիոնների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից):

Սույն կետի 2–8–րդ ենթակետերում նշված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել պատճեններով՝ վավերացված անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանվող կարգով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Նշված փաստաթղթերի ձեռագրերը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

Ըստ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրի՝ առաջին անգամ ԱԱՀ–ն վճարելիս հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում սույն կետի 1–8–րդ ենթակետերով նախատեսված փաստաթղթերը: Հետագայում հարկ վճարողը հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ հարկային մարմին է ներկայացնում սույն կետի 1–ին եւ 2–րդ ենթակետերով նախատեսված փաստաթղթերը (դրանց պատճենները):

Սույն կետում նշված փաստաթղթերը՝ բացառությամբ դիմումի եւ տեղեկատվական հաղորդագրության, հարկային մարմին չեն ներկայացվում, եթե դրանք չներկայացնելը՝ հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ, նախատեսվում է այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները:

21. Ճշգրտված դիմումը (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) ներկայացվում է կամ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) եւ էլեկտրոնային տարբերակով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ: Ճշգրտված դիմումի (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) հետ միաժամանակ ներկայացվում են սույն Արձանագրության 20-րդ կետի 2-8-րդ ենթակետերով նախատեսված փաստաթղթերը, եթե դրանք նախկինում ներկայացված չեն եղել հարկային մարմին:

Եթե ճշգրտված դիմում (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) ներկայացնելը չի հանգեցնում նախկինում ներկայացված հարկային հայտարարագրի մեջ փոփոխություններ կատարելուն, ապա հարկ վճարողը չի ներկայացնում ճշգրտված (լրացուցիչ) հարկային հայտարարագիր, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան սահմանված չէ: Այդպիսի ճշգրտված դիմում ներկայացնելը չի հանգեցնում նախկինում նվազեցման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարների վերականգնմանը, որոնք վճարվել են ապրանքների ներմուծման ժամանակ:

Ճշգրտված դիմումը (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) չի ներկայացվում անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում:

22. Ներմուծված ապրանքների մասով անուղղակի հարկերը չվճարելու, մասամբ վճարելու, այդպիսի հարկերը սույն Արձանագրության 19-րդ կետով սահմանված ժամկետից ավելի ուշ վճարելու դեպքում, ինչպես նաեւ հարկային հայտարարագրերը չներկայացնելու, սույն Արձանագրության 20-րդ կետով սահմանված ժամկետի խախտմամբ դրանք ներկայացնելու փաստեր հայտնաբերելու դեպքում, կամ հարկային հայտարարագրերում նշված տվյալների եւ անդամ պետությունների հարկային մարմինների միջեւ տեղեկությունների փոխանակման շրջանակներում ստացված տվյալների միջեւ

անհամապատասխանության դեպքերում, հարկային մարմինն անուղղակի հարկեր եւ տուժանքներ է գանձում այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգին եւ չափին համապատասխան, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, ինչպես նաեւ կիրառում է պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոցներ՝ ուղղված անուղղակի հարկերի, տույժերի վճարմանը եւ տվյալ պետության օրենսդրությամբ սահմանված պատասխանատվության միջոցներ:

23. Ներմուծված ապրանքները հաշվառման ընդունելու ամսվա մեջ վերադարձնելու դեպքում հարկային հայտարարագրի մեջ այդ ապրանքների ներմուծման գործառնությունների արտացոլում չի կատարվում այն դեպքում, եթե ապրանքների վերադարձն իրականացվել է ոչ պատշաճ որակի եւ (կամ) կոմպլեկտայնության պատճառով:

Ոչ պատշաճ որակի եւ (կամ) կոմպլեկտայնության պատճառով ապրանքների վերադարձը պետք է հաստատվի պայմանագրի մասնակիցների համաձայնեցված պահանջներով, ինչպես նաեւ այն փաստաթղթերով, որոնք համապատասխանում են այդպիսի ապրանքների հետ հետագա գործառնություններ կատարելուն: Այդպիսի փաստաթղթերի շարքին են դասվում ապրանքների ընդունման–հանձնման ակտերը (վերադարձրած ապրանքի տրանսպորտային փոխադրման բացակայության դեպքում), տրանսպորտային (ապրանքներն ուղեկցող) փաստաթղթերը (վերադարձրած ապրանքի տրանսպորտային փոխադրման դեպքում), ոչնչացման ակտերը կամ այլ փաստաթղթեր: Այդպիսի ապրանքները մասամբ վերադարձնելու դեպքում նշված փաստաթղթերը (դրանց պատճենները) ներկայացվում են հարկային մարմին այն փաստաթղթերի հետ միաժամանակ, որոնք նախատեսված են սույն Արձանագրության 20–րդ կետում:

Նշված պատճառով ներմուծված ապրանքները հաշվառման ընդունելու ամիսը լրանալիս այդպիսի ապրանքները վերադարձնելու դեպքում հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում համապատասխան ճշգրտված (լրացուցիչ) հարկային հայտարարագիրը եւ սույն կետի երկրորդ պարբերության մեջ նշված փաստաթղթերը (դրանց պատճենները):

Սույն կետի երկրորդ պարբերության մեջ նշված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Նշված փաստաթղթերի ձեռագրերը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների կողմից կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

Ոչ պատշաճ որակի եւ (կամ) կոմպլեկտայնության պատճառով ապրանքները մասամբ վերադարձնելու դեպքում հարկային մարմին է ներկայացվում ճշգրտված դիմում (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն)՝ առանց ապրանքները մասամբ վերադարձնելու մասին տեղեկությունների արտացոլման: Նշված դիմումը ներկայացվում է կամ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) եւ էլեկտրոնային տարբերակով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ:

Ոչ պատշաճ որակի եւ (կամ)) կոմպլեկտայնության պատճառով այն ապրանքներն ամբողջությամբ վերադարձնելու դեպքում, որոնց մասին տեղեկություններն արտացոլված են եղել նախկինում ներկայացված դիմումի մեջ, ճշգրտված դիմումը (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) հարկային մարմին չի ներկայացվում: Հարկ վճարողը հարկային մարմնին տեղեկացնում է նախկինում ներկայացված դիմումի վավերապայմանների մասին, որոնց մեջ արտացոլվել էին ամբողջությամբ վերադարձված ապրանքների մասին տեղեկությունները, անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ձեռով եւ կարգով:

Ոչ պատշաճ որակի եւ (կամ) կոմպլեկտայնության պատճառով ապրանքներն ամբողջությամբ կամ մասամբ վերադարձնելու դեպքում ԱԱՀ-ի գումարների վերականգնումը, որոնք վճարվել են այդ ապրանքները ներմուծելիս եւ ենթակա են նվազեցման, իրականացվում է հարկային այն ժամանակահատվածում, երբ կատարվել է ապրանքների վերադարձ, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

24. Ներմուծված ապրանքների արժեքի ավելացման դեպքում մինչև ապրանքները հարկ վճարողի կողմից հաշվառման վերցնելու ամիսը դրանց արժեքի ավելացման դեպքում, ԱԱՀ-ի վճարման նպատակով հարկային բազան ավելանում է ներմուծված ապրանքների փոփոխված եւ նախկին արժեքների միջեւ եղած տարբերության չափով: ԱԱՀ-ի վճարումը եւ հարկային հայտարարագիրը ներկայացնելը կատարվում են ոչ ուշ, քան այն ամսվան հաջորդող ամսվա 20-րդ օրը, երբ պայմանագրի մասնակիցները փոփոխել են ներմուծված ապրանքների գինը:

Ներմուծված ձեռք բերված ապրանքների փոփոխված եւ նախկին արժեքի միջեւ տարբերությունը արտացոլվում է հարկային հայտարարագրում, որի հետ միաժամանակ հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում՝

դիմում՝ թղթային կրիչով (փոփոխված եւ նախկին արժեքի միջեւ տարբերության արտացոլմամբ) (չորս օրինակից) եւ էլեկտրոնային տարբերակով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ.

պայմանագիր կամ պայմանագրի մասնակիցների կողմից նախատեսված այլ փաստաթուղթ, որով հաստատվում է ներմուծված ապրանքի գնի ավելացումը, ուղղված հաշիվ-ապրանքագիր (այն դեպքում, երբ դա ներկայացնելը (դուրս գրելը) նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ): Նշված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել պատճեններով՝ վավերացված անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Նշված փաստաթղթերի ձեւաչափը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

25. Այն ապրանքներն օգտագործելու դեպքում, որոնց ներմուծումը անդամ պետության տարածք՝ վերջինիս օրենսդրության համաձայն, իրականացվել է առանց անուղղակի հարկերի վճարման այնպիսի նպատակներով, որոնք տարբերվում են

այն նպատակներից, որոնց առնչությամբ տրամադրվել է վճարից ազատում կամ վճարման այլ կարգ, ապա այդպիսի ապրանքների ներմուծումը ենթակա է սույն հոդվածով սահմանված կարգին համապատասխան անուղղակի հարկերով հարկման:

26. Անուղղակի հարկերի գումարները, որոնք վճարվել են (հաշվարկվել են)՝ մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծվող ապրանքների մասով, ենթակա են նվազեցման (հաշվանցման) այն անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով, որի տարածք ներմուծվել են ապրանքները:

27. Ակցիզային դրոշմանիշերով (հսկիչ դրոշմապիտակներով, նշաններով) դրոշմավորման ենթակա ապրանքների ակցիզների գանձումն իրականացվում է անդամ պետության մաքսային մարմինների կողմից, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

IV. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման ժամանակ անուղղակի հարկերի գանձման կարգը

28. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման ժամանակ անուղղակի հարկերի գանձումն իրականացվում է այն անդամ պետությունում, որի տարածքը ճանաչվում է աշխատանքների իրականացման, ծառայությունների մատուցման վայր (բացի սույն Արձանագրության 31-րդ կետում նշված աշխատանքներից):

Հարկային բազան, անուղղակի հարկերի դրույքաչափերը, դրանց գանձման կարգը եւ հարկային արտոնությունները աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման դեպքում սահմանվում են այն անդամ պետության օրենսդրության համաձայն, որի տարածքը ճանաչվում է աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման վայր, եթե սույն բաժնով այլ բան սահմանված չէ:

29. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման վայր է ճանաչվում անդամ պետության տարածքը, եթե՝

1) աշխատանքները, ծառայություններն անմիջականորեն կապված են անշարժ գույքի հետ, որը գտնվում է տվյալ անդամ պետության տարածքում:

Սույն ենթակետի դրույթները կիրառվում են նաեւ անշարժ գույքը վարձակալելու, վարձակալության կամ այլ հիմքերով օգտագործման տրամադրելու ծառայությունների նկատմամբ.

2) աշխատանքները, ծառայություններն անմիջականորեն կապված են շարժական գույքի, տրանսպորտային միջոցների հետ, որոնք գտնվում են տվյալ անդամ պետության տարածքում.

3) մշակույթի, արվեստի, ուսուցման (կրթության), ֆիզիկական կուլտուրայի, զբոսաշրջության, հանգստի եւ սպորտի ոլորտի ծառայությունները մատուցվել են տվյալ անդամ պետության տարածքում.

4) տվյալ անդամ պետության հարկ վճարողների կողմից ձեռք են բերվում՝

խորհրդատվական, իրավաբանական, հաշվապահական, աուդիտորական, ինժինիրինգային, գովազդային, դիզայներական, մարքեթինգային ծառայություններ, տեղեկատվության մշակման ծառայություններ, ինչպես նաեւ գիտահետազոտական, փորձարարական–կոնստրուկտորական եւ փորձարարական–տեխնոլոգիական (տեխնոլոգիական) աշխատանքներ.

ԷՀՄ–ի եւ տվյալների բազաների ծրագրերի մշակման աշխատանքներ, ծառայություններ (հաշվիչ տեխնիկայի ծրագրային միջոցների եւ տեղեկատվական արտադրանքի), դրանց հարմարեցման ու ձեւափոխման, այդպիսի ծրագրերի եւ տվյալների բազայի ուղեկցման ծառայություններ.

անձնակազմի տրամադրման ծառայություններ այն դեպքում, եթե անձնակազմն աշխատում է գնորդի գործունեության վայրում:

Սույն ենթակետի դրույթները կիրառվում են նաեւ՝

այն արտոնագրերի, լիցենզիաների, այլ փաստաթղթերի փոխանցման, ներկայացման, զիջման դեպքում, որոնցով հաստատվում են պետության կողմից պահպանվող արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների, առետրային նշանների, ապրանքային նշանների, ֆիրմային անվանումների, սպասարկման նշանների նկատմամբ իրավունքները, հեղինակային, հարակից իրավունքները կամ այլ նույնանման իրավունքներ,

շարժական գույքը վարձակալության, ֆինանսական վարձակալության եւ այլ հիմքերով օգտագործման տրամադրելու դեպքում՝ բացառությամբ տրանսպորտային միջոցները վարձակալության, ֆինանսական վարձակալության եւ այլ հիմքերով օգտագործման տրամադրելու դեպքերի,

այն անձի կողմից ծառայությունների մատուցման դեպքում, որը պայմանագրի հիմնական մասնակցի համար իր անունից կամ պայմանագրի հիմնական մասնակցի անունից ներգրավում է այլ անձի՝ սույն ենթակետով նախատեսված աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման համար.

5) աշխատանքները կատարվում են, ծառայությունները մատուցվում են այդ անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն կետի 1-4-րդ ենթակետերով:

Սույն ենթակետի դրույթները կիրառվում են նաեւ տրանսպորտային միջոցները վարձակալության, ֆինանսական վարձակալության եւ այլ հիմքերով օգտագործման տրամադրելու ծառայությունների ժամանակ:

30. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման վայրը հաստատող փաստաթղթեր են համարվում՝

անդամ պետությունների հարկ վճարողների կողմից կնքված աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման պայմանագիրը.

աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման փաստը հաստատող փաստաթղթերը.

անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված այլ փաստաթղթեր:

31. Պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների ժամանակ, որը մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք է ներմուծվել՝ վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունքը հետագայում այլ անդամ պետության տարածքից արտահանելով, ԱԱՀ-ի գանձման կարգը եւ դրա վճարման նկատմամբ հսկողության ապահովումն իրականացվում են սույն Արձանագրության II բաժնին համապատասխան, եթե սույն բաժնով այլ բան նախատեսված չէ: Ընդ որում, ԱԱՀ-ի գծով հարկային բազան սահմանվում է որպես պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների արժեք:

32. Սույն Արձանագրության 31-րդ կետում նշված աշխատանքների իրականացման ժամանակ ԱԱՀ-ի զրոյական դրույքաչափ կիրառելու հիմնավորվածությունը հաստատելու դեպքում հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ հարկային մարմին են ներկայացվում հետեւյալ փաստաթղթերը (դրանց պատճենները)՝ թղթային կրիչով՝

1) անդամ պետությունների հարկ վճարողների միջեւ կնքված պայմանագիրը.

2) աշխատանքները կատարելու փաստը հաստատող փաստաթղթերը.

3) սույն Արձանագրության 31-րդ կետում նշված ապրանքների արտահանումը (ներմուծումը) հաստատող փաստաթղթերը.

4) դիմումը (բնօրինակը կամ պատճենը թղթային կրիչով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների հայեցողությամբ) կամ դիմումների ցանկը (թղթային կրիչով կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ):

Դիմումների ցանկը ներկայացվում է սույն Արձանագրության 4-րդ կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված կարգով:

Պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունքները Միության սահմաններից արտահանելու դեպքում դիմումը (դիմումների ցանկը) չի ներկայացվում հարկային մարմին:

Պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունքները մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք արտահանելու եւ այդ մյուս անդամ պետության տարածքում դրանք «ազատ մաքսային գոտի» կամ «ազատ պահեստ» մաքսային ընթացակարգով ձեւակերպելու դեպքում առաջին անդամ պետության հարկային մարմին դիմում (դիմումների ցանկ) ներկայացնելու փոխարեն ներկայացվում է մյուս անդամ պետության մաքսային մարմնի կողմից վավերացված մաքսային հայտարարագրի պատճենը, համաձայն որի այդպիսի ապրանքները ձեւակերպվել են «ազատ մաքսային գոտի» կամ «ազատ պահեստ» մաքսային ընթացակարգով.

5) պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունքների՝ Միության սահմաններից դուրս արտահանումը հաստատող մաքսային հայտարարագիրը.

6) անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված այլ փաստաթղթեր:

Սույն կետի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 5-րդ, 6-րդ ենթակետերով եւ 4-րդ ենթակետի չորրորդ պարբերությամբ նախատեսված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Նշված փաստաթղթերի ձեւաչափը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների կողմից կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

Սույն կետով նախատեսված փաստաթղթերը՝ բացի դիմումից (դիմումների ցանկից), չեն ներկայացվում հարկային մարմին, եթե ԱԱՀ-ի զրոյական դրույքաչափ կիրառելու հիմնավորվածությունը հաստատող փաստաթղթերը հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ չներկայացնելը նախատեսվում է այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքում իրականացվում է վերամշակումը:

33. Այն դեպքում, եթե հարկ վճարողի կողմից կատարվում, մատուցվում են մի քանի տեսակի աշխատանքներ, ծառայություններ, որոնց հարկման կարգը կարգավորվում է սույն բաժնով, եւ մի տեսակի աշխատանքների կատարումը,

ճառայությունների մատուցումը մյուս տեսակի աշխատանքների կատարման, ճառայությունների մատուցման նկատմամբ կրում է օժանդակ բնույթ, ապա օժանդակ աշխատանքների կատարման, ճառայությունների մատուցման վայր է ճանաչվում հիմնական աշխատանքների կատարման, ճառայությունների մատուցման վայրը:
